

# Välkommen till IF Metall



**IF Metall är en facklig organisation** som arbetar för att du och alla andra medlemmar ska behandlas rättvist och få bättre lön, bättre arbetsmiljö samt inflytande och trygghet i din anställning.

Tillsammans är vi drygt 350 000 medlemmar på nästan 12 000 arbetsplatser runt om i Sverige. Genom att vi är många ökar våra möjligheter att påverka – både på arbetsplatsen och i samhället.

IF Metalls medlemmar arbetar bland annat inom verkstads- och plastindustrin, läkemedelsindustrin, tekoindustrin, på järn- och glasbruk, i byggnadsämnesindustrin, i gruvor, bilverkstäder och inom Samhall.

I IF Metall har alla medlemmar samma värde – oavsett ålder, kön, ursprung eller sexuell läggning.

## Fackföreningens kärna

Facket är en förening för dig som är löntagare. Tillsammans är vi starka och kan försvara våra rättigheter gentemot arbetsgivarna.

I facket kommer vi överens om vilken lön och vilka villkor vi ska kräva för vårt arbete, och att ingen av oss ska arbeta för mindre. Vi kallar det för det fackliga löftet. Utan löftet

uppstår en negativ konkurrens på arbetsmarknaden – om du sänker din lön så måste jag sänka min för att få behålla jobbet och så vidare.

Arbetslöshetsförsäkringen är en del av det fackliga löftet. Eftersom de arbetslösa får a-kasseersättning slipper de ta arbete till lägre lön eller sämre villkor, och kan på så vis hålla det fackliga löftet. En bra a-kassa tjänar alltså alla löntagare på i längden.

# Välkom

Foto: Henrik Hansson (omslag), Lasse Robertsson (sid 3 och 9), Olof Näslund (sid 7), Marie Ullnert (sid 11 och 15).



men



### **Ett starkt fack**

Ju fler vi är i facket, desto mer kan vi påverka. Vårt mål är därför att organisera alla arbetare på företaget och att så många som möjligt av dessa är aktiva i förbundet. Aktiva och kunniga medlemmar och förtroendevalda är faktiskt en av förutsättningarna för en stark fackförening. Vi kämpar inte var och en för sig, utan vi är starka tillsammans!

LÄS MER  
sidan 6

### **Starka avtal**

Fackets allra viktigaste uppgift är att förhandla fram kollektivavtalet. Ett kollektivavtal är en överenskommelse mellan fack och arbetsgivare. Avtalet garanterar miniminivåer på lön och semesterlön, rätt till extra ersättning vid arbete på övertid och obekväm arbetstid med mera. På så vis skyddas du mot godtycklig och orättvis behandling. I utbyte lovar vi arbetsgivaren arbetsfred och arbetskyldighet.

### **Ingen låglönekonkurrens**

Det är viktigt att svenska kollektivavtal alltid gäller vid arbete som bedrivs i Sverige. Annars finns risk att oseriösa arbetsgivare konkurrerar med låga löner, usla villkor och farlig arbetsmiljö. Dagens internationella arbetsmarknad får inte utnyttjas till att pressa ned löntagarnas villkor.

### **Ett gott samhälle**

I vårt fackliga uppdrag ingår också att arbeta för ett rättvist, solidariskt, demokratiskt och jämställt samhälle där du och alla andra ska ha rätt till



ett bra och tryggt liv. Därför ställer vi inte bara krav på bättre löner och arbetsvillkor, utan också på olika politiska beslut som gynnar medlemmarna.

### **Utvecklande jobb**

IF Metall vill skapa bättre jobb och mer konkurrenskraftiga företag genom att utveckla arbetets innehåll och arbetsorganisationen. Målet är att du som arbetar inom industrin ska få chansen att utvecklas på jobbet, få den utbildning och kompetensutveckling du behöver samt ett större inflytande på din arbetsplats.

### **Bättre arbetsmiljö**

IF Metall arbetar ständigt för att förbättra din och alla andra medlemmars arbetsmiljö. Den som ändå råkar ut för en arbetsskada eller drabbas av andra problem på arbetsplatsen ska känna facketts stöd och få bra rehabilitering för att kunna komma tillbaka till arbetet.

### **Stöd i förändring**

Förbundets medlemmar arbetar i en bransch som ständigt förändras. Därför är det viktigt med trygghet, både i anställningen och vid förändringar. Medlemmar som drabbas av arbetslöshet behöver ett bra skyddsnät och en fungerande arbetsmarknadspolitik. Den som är utan arbete ska ha en rimlig ersättning – det tjänar dessutom alla löntagare på i längden.

LÄS MER  
sidan 10

# Våra avtal

Ett avtal som träffas mellan en arbetsgivarorganisation och en facklig organisation kallas kollektivavtal. Det finns flera olika typer av avtal:

## Riksavtal

Ett avtal mellan en central facklig organisation och en central arbetsgivarorganisation som gäller en hel bransch kallas riksavtal. De bildar en grund för lokala förhandlingar och gör att vi kan få löneökningar fördelade på likartat sätt i hela Sverige. Riksavtalen innehåller bland annat bestämmelser om minimilöner och löneökningar, regler för månadslöner och timlön, försäkringar samt sjuklön, semesterlön och helglön.

## Lokala avtal

Många gånger kompletteras riksavtalet med lokala avtal som exempelvis ger högre ersättning. Det sker genom förhandlingar på arbetsplatsen. På arbetsplatser med klubbar sker förhandlingarna mellan deras förtroendevalda och arbetsgivarens representanter. På arbetsplatser utan klubb är avdelningen arbetsgivarens motpart.

## Omställningsavtal

Arbetar du på ett företag med kollektivavtal och förlorar din anställning på grund av arbetsbrist har du som medlem rätt till så kallat omställningsstöd - professionell hjälp med att hitta ett nytt arbete. Stödet finansieras med pengar som löntagarna avstått vid riksavtalsförhandlingar.



# Lagar och avtal i samspel

I Sverige finns ett antal arbetsmarknadslagar som avgör dina rättigheter och skyldigheter på arbetsplatsen, till exempel:

- Lagen om anställningsskydd, LAS, kom till för att arbetsgivarna inte ska kunna avskeda människor utan saklig grund.
- Medbestämmandelagen, MBL, ökar arbetstagarnas möjlighet att påverka arbetsgivarens beslut.
- Förtroendemannalagen, FML, ger de fackligt förtroendevalda rätt att på betald arbetstid arbeta med frågor som rör förhållandena på den egna arbetsplatsen.
- Arbetsmiljölagen, AML, har till uppgift att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet.

Dessa lagar kompletteras ofta av våra kollektivavtal. Andra lagar som tryggar dina rättigheter på arbetsplatsen är bland annat semesterlagen, diskrimineringslagen, föräldraledighetslagen och studieledighetslagen.



# Du är försäkrad

Genom kollektivavtal och andra försäkringslösningar har IF Metall skapat ett extra skyddsnet för dig och alla andra medlemmar. Försäkringarna hjälper dig att klara din ekonomi när samhällets stöd inte räcker till. I vissa fall omfattar försäkringsskyddet även familjen.

## Avtalsförsäkringar

Alla som jobbar på en arbetsplats med kollektivavtal omfattas av avtalsförsäkringar. Dessa ger ekonomiskt stöd bland annat om du blir sjuk eller skadar dig i arbetet. Tack vare avtalet avsätts dessutom pengar till pension i form av avtalspension. Försäkringarna finansieras med pengar som löntagarna avstått vid riksavtalsförhandlingar.

## Medlemsförsäkringar

I ditt medlemskap ingår en olycksfallsförsäkring på fritiden och en garanterad livförsäkring. Som ny medlem i förbundet har du dessutom möjlighet att teckna en sjuk- och efterlevandeförsäkring samt ett ytterligare invaliditetsbelopp till fritidsförsäkringen.

# Din arbetsmiljö

Arbetsgivaren är alltid ytterst ansvarig för arbetsmiljön. Trots det blir arbetsmiljön ofta eftersatt. Därför är våra förtroendevalda skyddsombud – som bevakar att arbetsgivaren tar sitt ansvar – livsviktiga.

Enligt arbetsmiljölagen ska alla arbetsplatser med minst fem anställda ha ett skyddsombud. På arbetsplatser med fler än 50 anställda ska det dessutom finnas en skyddskommitté med representanter både för anställda och arbetsgivare.

Kampen för en bra och säker arbetsmiljö är en av hörnstenarna i IF Metalls fackliga arbete. Ju fler duktiga och engagerade skyddsombud vi har, desto bättre arbetsmiljö får vi.



# Facket nära dig

Du som är medlem har tillgång till IF Metall dygnet runt via [www.ifmetall.se](http://www.ifmetall.se). Där finns bland annat information om förbundets verksamhet, fackliga nyheter och länk till a-kassan. IF Metall finns också på Facebook och Youtube.

I din närhet finns dessutom flera förtroendevalda – människor som fått förtroendet att representera och föra medlemmarnas talan. Det kan till exempel vara ditt skyddsombud, avdelningsombud, din klubb- och avdelningsstyrelse eller försäkringsansvarige.

## **Avdelningsombud**

På arbetsplatser utan klubb finns ofta ett fackligt ombud – avdelningsombudet. På arbetsplatser utan facklig representation är avdelningen ansvarig för den fackliga kontakten med medlemmarna.

## **Klubb**

På företag med många anställda bildas en klubb. Medlemmarna väljer en styrelse som representerar dem och tar till vara medlemmarnas intressen gentemot arbetsgivaren. Medlemmarna beslutar om vilka frågor klubben ska driva. Detta sker oftast genom ett medlemsmöte. Där behandlas också lön, arbetsmiljö, studier och andra viktiga frågor för medlemmarna.

## **Avdelning**

Medlemmar i en eller flera kommuner bildar en avdelning. Denna stödjer den fackliga verksamheten på arbetsplatserna inom avdelningen.

IF Metall har avdelningar över hela landet. På avdelningsexpeditionen finns ombudsmän och andra anställda som arbetar med förhandlingshjälp, a-kassa, medlemsavgifter med mera.

## **Förbundsstyrelse**

Förbundsstyrelsens uppgift är att leda verksamheten i förbundet mellan kongresserna. Till sin hjälp har de förbundskontoret. Förbundskontoret kan även hjälpa till i frågor som inte kan lösas lokalt. Det kan gälla tvister om hur lagar och avtal ska tolkas, utredningar, statistik, rikstäckande löneförhandlingar med mera.

## **Förbundsråd**

Minst en gång per år samlas förbundsrådet, som är rådgivande till förbundsstyrelsen och beslutar om verksamhetsplan samt budget för kommande år. Förbundsrådet består av samtliga avdelningsordföranden och förbundsstyrelsen.

## **Avtalsråd**

För att planera avtalsförhandlingar och välja förhandlingsdelegationer finns ett avtalsråd. Det är rådgivande till förbundsstyrelsen i förhandlings- och avtalsfrågor.

## **Kongress**

På kongressen, som hålls vart tredje år, väljs IF Metalls förbundsstyrelse. Dessutom bestämmer kongressen förbundets målsättning och inriktning på den fackliga verksamheten. De 300 kongressombuden väljs av medlemmarna i respektive avdelning.

# Medlemsavgiften

Medlemsavgiften till IF Metall är en procentavgift på lönen, i genomsnitt drygt 1,7 procent plus en fast avgift till a-kassan. Det finns ett tak för hur hög avgiften kan bli och ett golv för den lägsta avgiften. En del av avgiften går till förbundet, en till a-kassan och en till avdelningen.

Avgiftens storlek bestäms av kongressen och avdelningen, men påverkas också av politikerna som avgör avgiften till a-kassan.

Medlemsavgiften används till exempel till följande verksamheter:

- Centrala avtalsförhandlingar och tvister samt förbundets arbetsmiljöarbete.
- Avdelningarnas lokala arbete, bland annat förhandlingar, arbetsmiljö och fackliga studier.
- Medlemsförsäkringar.
- Förbundsstyrelse, förbundsråd, avtalsråd och kongress samt fackligt internationellt arbete.
- Rättshjälp, till exempel om du råkar ut för en olycka eller blir felaktigt uppsagd.
- A-kassan.
- Förbundets konfliktfond, som behövs om vi går ut i strejk eller drabbas av lockout.

## Fackföreningens barndom

De första fackföreningarna bildades för drygt 100 år sedan. Då var arbetslösheten hög, fattigdomen utbredd, lönerna låga och arbetsmiljön dålig.

Arbetarna protesterade genom strejker och demonstrationer, men svälten tvingade ofta dem tillbaka till arbetet. Snart förstod arbetarna att om de kunde hålla ihop i fackföreningar skulle arbetsgivarna tvingas att lyssna på dem.

För att kunna föra arbetarnas kamp även på den politiska arenan bildade fackföreningsrörelsen i slutet av 1800-talet det Socialdemokratiska Arbetarepartiet, SAP. Under 1900-talet har facket i samarbete med (S) - trots motstånd från arbetsgivare och borgerliga partier - ökat löntagarnas inflytande på arbetsplatserna och i samhället.





**Välkommen till IF Metall** riktar sig till dig som är ny medlem och som vill veta mer om förbundet. Broschyren beskriver vad IF Metall vill, hur förbundet arbetar och vad som ingår i ditt medlemskap.

## Använd ditt medlemskap

### Du kan få råd och hjälp

Du som är medlem i IF Metall har alltid någon att vända dig till. Du kan få stöd och råd om allt som rör jobbet av någon av förbundets förtroendevalda eller anställda. Du kan också få förhandlingshjälp om du hamnar i tvist med din arbetsgivare. Du har helt enkelt rätt till god service och hjälp när det behövs.

### Du kan förändra

Som medlem har du stora möjligheter att påverka till förändringar på arbetsplatsen, i facket och i samhället i stort. Du kan exempelvis delta i fackliga möten, studier och påverka beslut i klubben, avdelningen och förbundet. Du kan väljas till förtroendeuppdrag och påverka de frågor som engagerar dig samt delta i kampen för bättre villkor på arbetsplatsen och mot orättvisor i samhället.

### Du kan gå fackliga studier

Genom fackliga studier får du möjlighet att lära dig mer om dina rättigheter och skyldigheter på arbetsplatsen. På så vis stärks både IF Metall och du som enskild medlem. Alla fackliga utbildningar är gratis – du betalar via din medlemsavgift. Vill du veta mer kan du vända dig till den som är studieansvarig på din arbetsplats, klubb eller avdelning.



**IFMETALL**

105 52 Stockholm  
08-786 80 00  
[www.ifmetall.se](http://www.ifmetall.se)